

## **Lausuntopyyntö: Hallituksen esitys laeiksi väylälakien muuttamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi**

### **Johdanto**

Liikenne- ja viestintäministeriössä on valmisteltu hallituksen esitysluonnos laeiksi ratalain ja liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain muuttamisesta ja niihin liittyviksi laeiksi. Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää lausuntoanne esitysluonnoksesta.

### **Tausta**

Hallituksen esityksen valmistelu käynnistettiin marraskuussa 2025. Esityksen taustalla on erityisesti liikenne- ja viestintäministeriössä laadittu arviomuistio väylälakien muutostarpeista. Väylälaeilla tarkoitetaan ratalakia (110/2007) ja liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia (503/2005). Arviomuistiossa tarkasteltiin molempien väylälakien nykytilaa ja ajankohtaisia muutostarpeita. Muistiosta pyydettiin lausuntoja keväällä 2025. Lausunnonantajat pitivät arviomuistiossa käsiteltyjä muutostarpeita pääsääntöisesti tarpeellisina ja perusteltuina.

Arviomuistiossa ja sittemmin säädöshankkeessa käsiteltyjä muutostarpeita on tunnistettu muun muassa Väylävirastossa ja Liikenne- ja viestintävirastossa niiden soveltaessa liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia ja ratalakia. Lisäksi Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi annetun asetuksen ((EU) 2024/1679, TEN-T-asetus) toimeenpanon on katsottu edellyttävän eräitä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

### **Tavoitteet**

Hallituksen esityksen tavoitteena on selkeyttää ja ajantasaistaa sääntelyä niin, että se vastaa paremmin nykytilannetta liittyen mm. turvallisuusympäristön muuttumiseen, merkittävien raidehankkeiden suunnitteluun yksityisraiteina sekä käytännön väylänpidon tarpeisiin ja sujuvuuteen.

### **Vastausohjeet vastaanottajille**

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön

lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: lausuntopalvelu.om(at)gov.fi). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/34389/2025.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunnon voi myös toimittaa sähköpostilla ministeriön kirjaamoon osoitteeseen kirjaamo.lvm@gov.fi tai postitse osoitteeseen LVM kirjaamo, PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydämme mainitsemaan asianumeron VN/34389/2025. Pyydämme lähettämään lausunnon kirjaamoon esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai pdf-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus LVM057:00/2025). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojasystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

## Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 23.8.2026 mennessä.

## Valmistelijat

Lisätietoja lausuntopyynnöstä antaa

hallitusneuvos Eeva Ovaska, puh. 0295 342 008, eeva.ovaska@gov.fi. (poissa 2.7.–9.8.2026)

2.7.–16.7. välisen ajan lisätietoja antaa erityisasiantuntija Laura Rantanen, puh. 0295 342 175, laura.rantanen@gov.fi.

## Linkit

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM057:00/2025> - Säädöshankkeen verkkosivu, projektets webbsida

<https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=LVM014:00/2025> - Arviomuistio väylälakien muutostarpeista, bedömningspromemoria om trafikledslagarna

## Liitteet:

[Hallituksen esitysluonnos väylälakien muuttamisesta.pdf](#) - Hallituksen esitysluonnos väylälakien muuttamisesta

[Utkast till RP om ändring av banlagen och lagen om trafiksystem och landsvägar samt till lagar som har samband med dem.pdf](#) - Utkast till regeringens proposition om ändring av banlagen och lagen om trafiksystem och landsvägar samt till lagar som har samband med dem

## Jakelu:

Akaan kaupunki  
Alajärven kaupunki  
Alavieskan kunta  
Alavuden kaupunki  
Asikkalan kunta  
Askolan kunta  
Auran kunta  
Charge Point Networks  
Eckerön satama  
Elinkeinoelämän keskusliitto  
Energiateollisuus ry  
Energiavirasto  
Enonkosken kunta  
Enontekijön lentoasema  
Enontekiön kunta  
Espoon kaupunki - Esbo stad  
Etelä-Karjalan liitto  
Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus  
Etelä-Pohjanmaan liitto  
Etelä-Savon liitto  
Eurajoen kunta  
Euran kunta  
Evijärven kunta  
Finavia Oyj  
Finest Bay Area Development Oy  
Finnair  
Fintraffic  
Forssan kaupunki  
Gasum Oy  
Haapajärven kaupunki  
Haapaveden kaupunki  
Hailuodon kunta  
Halsuan kunta  
Haminan kaupunki  
Hangon kaupunki - Hangö stad  
Hangon satama  
Hankasalmen kunta

Harjavallan kaupunki  
Hartolan kunta  
Hattulan kunta  
Hausjärven kunta  
Heinolan kaupunki  
Heinäveden kunta  
Helen Oy  
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad  
Helsingin satama  
Hirvensalmen kunta  
Hollolan kunta  
HSL  
Huittisten kaupunki  
Humppilan kunta  
Huoltovarmuuskeskus  
Hyrnsalmen kunta  
Hyvinkään kaupunki  
Hämeen liitto  
Hämeenkyrön kunta  
Hämeenlinnan kaupunki  
lin kunta  
Iisalmen kaupunki  
Iitin kunta  
Ikaalisten kaupunki  
Ilmajoen kunta  
Ilomantsin kunta  
Imatran kaupunki  
Inarin kunta  
Infra ry  
Inkoon kunta  
Inkoon satama  
Isojoen kunta  
Isokyrön kunta  
ITS Finland ry  
Itärata Oy  
Itä-Suomen elinvoimakeskus  
Janakkalan kunta  
Joensuun kaupunki  
Joensuun satama  
Jokioisten kunta  
Joroisten kunta  
Joutsan kunta  
Juukan kunta  
Juupajoen kunta  
Juvan kunta  
Jyväskylän kaupunki  
Jämijärven kunta  
Jämsän kaupunki  
Järvenpään kaupunki  
Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus  
Kaarinan kaupunki

Kaavin kunta  
Kainuun liitto  
Kajaanin kaupunki  
Kalajoen kaupunki  
Kangasalan kunta  
Kangasniemen kunta  
Kankaanpään kaupunki  
Kannonkosken kunta  
Kannuksen kaupunki  
Karijoen kunta  
Karkkilan kaupunki  
Karstulan kunta  
Karvian kunta  
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad  
Kaskisten satama  
Kauhajoen kaupunki  
Kauhavan kaupunki  
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad  
Kaupan liitto ry  
Kaustisen kunta  
Keiteleen kunta  
Kemijärven kaupunki  
Kemin kaupunki  
Kemin satama  
Keminmaan kunta  
Kempeleen kunta  
Kempower  
Keravan kaupunki  
Keski-Pohjanmaan liitto  
Keski-Suomen elinvoimakeskus  
Keski-Suomen liitto  
Kesko  
Keskuskauppakamari  
Keuruun kaupunki  
Kihniön kunta  
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta  
Kinnulan kunta  
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun  
Kiteen kaupunki  
Kittilän kunta  
Kiuruveden kaupunki  
Kivijärven kunta  
Kokemäen kaupunki  
Kokkolan kaupunki - Karleby stad  
Kokkolan satama  
Kolarin kunta  
Koneyrittäjät ry  
Konneveden kunta  
Kontiolahden kunta  
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta  
Korsnäs kommun

Kotka-Haminan satama  
Kotkan kaupunki  
Kouvolan kaupunki  
Kristinestad - Kristiinankaupunki  
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta  
Kuhmoisten kunta  
Kuhmon kaupunki  
Kuopion kaupunki  
Kuortaneen kunta  
Kurikan kaupunki  
Kustavin kunta  
Kuusamon kaupunki  
Kymenlaakson liitto  
Kyyjärven kunta  
Kärkölän kunta  
Kärsämäen kunta  
Lahden kaupunki  
Laihian kunta  
Laitilan kaupunki  
Lapin elinvoimakeskus  
Lapin liitto  
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun  
Lapinlahden kunta  
Lappajärven kunta  
Lappeenrannan kaupunki  
Lappeenrannan lentoasema  
Lappeenrannan satama  
Lapuan kaupunki  
Larsmo kommun - Luodon kunta  
Laukaan kunta  
Lemin kunta  
Lempäälän kunta  
Lentorata Oy  
Leppävirran kunta  
Lestijärven kunta  
Liedon kunta  
Lieksan kaupunki  
Liikenne- ja viestintävirasto  
Liikennepalvelukauppiat ry  
Liikennevirta Oy  
Limingan kunta  
Linja-autoliitto ry  
Liperin kunta  
Lohjan kaupunki - Lojo stad  
Loimaan kaupunki  
Lopen kunta  
Lounais-Suomen elinvoimakeskus  
Loviisan kaupunki - Lovisa stad  
Luhangan kunta  
Lumijoen kunta  
Luumäen kunta

Länsirata Oy  
Maa- ja metsätalousministeriö  
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK  
Maanmittauslaitos  
Maarianhaminan satama  
Malax kommun - Maalahden kunta  
Marttilan kunta  
Maskun kunta  
Merijärven kunta  
Merikarvian kunta  
Metsäteollisuus ry  
Miehikkälän kunta  
Mikkelin kaupunki  
Motiva Oy  
Muhoksen kunta  
Multian kunta  
Muonion kunta  
Museovirasto  
Muuramen kunta  
Mynämäen kunta  
Myrskylän kunta - Mörskom kommun  
Mäntsälän kunta  
Mänttä-Vilppulan kaupunki  
Mäntyharjun kunta  
Naantalin kaupunki  
Naantalin satama  
Nakkilan kunta  
NEOT Oy  
Nivalan kaupunki  
Nokian kaupunki  
Nousiaisten kunta  
Nurmeksen kaupunki  
Nurmijärven kunta  
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki  
Närpes stad - Närpiön kaupunki  
Oikeusministeriö  
Opetus- ja kulttuuriministeriö  
Orimattilan kaupunki  
Oripään kunta  
Oriveden kaupunki  
Oulaisten kaupunki  
Oulun kaupunki  
Oulun satama  
Outokummun kaupunki  
P2X Oy  
Padajoen kunta  
Paimion kaupunki  
Paltamon kunta  
Pargas stad - Paraisten kaupunki  
Parikkalan kunta  
Parkanon kaupunki

Parkkisähkö  
Pedersöre kommun - Pedersören kunta  
Pelkosenniemen kunta  
Pellon kunta  
Perhon kunta  
Petäjäveden kunta  
Pieksämäen kaupunki  
Pielaveden kunta  
Pietarsaaren kaupunki  
Pihtiputaan kunta  
Pirkanmaan liitto  
Pirkkalan kunta  
Plugit  
Pohjanmaan elinvoimakeskus  
Pohjanmaan liitto  
Pohjois-Karjalan liitto  
Pohjois-Pohjanmaan liitto  
Pohjois-Savon liitto  
Pohjois-Suomen elinvoimakeskus  
Poliisihallitus  
Polvijärven kunta  
Pomarkun kunta  
Porin kaupunki  
Porin satama  
Pornaisten kunta  
Porvoon kaupunki - Borgå stad  
Posion kunta  
Posti Group Oy  
Pudasjärven kaupunki  
Pukkilan kunta  
Punkalaitumen kunta  
Puolangan kunta  
Puolustusministeriö  
Puumalan kunta  
Pyhtään kunta  
Pyhäjoen kunta  
Pyhäjärven kaupunki  
Pyhännän kunta  
Pyhärannan kunta  
Päijät-Hämeen liitto  
Päivittäistavarakauppa ry  
Pälkäneen kunta  
Pääesikunta, Puolustusvoimat  
Pöytyän kunta  
Raahen kaupunki  
Raahen satama  
Rahtarit ry  
Raideinfra Oy  
Raision kaupunki  
Rajavartiolaitos  
Rakennusliitto ry

Rakennusteollisuus ry  
RAKLI ry  
Rantasalmen kunta  
Ranuan kunta  
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki  
Rauman kaupunki  
Rauman satama  
Rautalammin kunta  
Rautavaaran kunta  
Rautjärven kunta  
Recharge Finland Oy  
Reisjärven kunta  
Riihimäen kaupunki  
Ristijärven kunta  
Rovaniemen kaupunki  
Ruokolahden kunta  
Ruoveden kunta  
Ruskon kunta  
Rääkkylän kunta  
Saarijärven kaupunki  
Saaristoasiain neuvottelukunta  
Sallan kunta  
Salon kaupunki  
Sastamalan kaupunki  
Satakuntaliitto  
Sauvon kunta  
Savitaipaleen kunta  
Savonlinnan kaupunki  
Savukosken kunta  
Seinäjoen kaupunki  
SEO  
Sievin kunta  
Siikaisten kunta  
Siikajoen kunta  
Siikalatvan kunta  
Siilinjärven kunta  
Simon kunta  
Sipoon kunta - Sibbo kommun  
Sisäministeriö  
Sisä-Suomen elinvoimakeskus  
Siuntion kunta - Sjundeå kommun  
Sodankylän kunta  
Soinin kunta  
SOK  
Someron kaupunki  
Solkajärven kunta  
Sosiaali- ja terveysministeriö  
Sotkamon kunta  
ST1 Nordic Oy  
Sulkavan kunta  
Suomen Huolinta ja Logistiikkaliitto ry

Suomen kiinteistöliitto ry  
Suomen Kuljetus ja Logistiikka SKAL ry  
Suomen Kuntaliitto  
Suomen luonnonsuojeluliitto  
Suomen Paikallisliikenneliitto  
Suomen Satamaliitto ry  
Suomen Sisävesiliitto ry  
Suomen Tieyhdistys  
Suomen Yrittäjät  
Suomussalmen kunta  
Suonenjoen kaupunki  
SYKE  
Sysmän kunta  
Sähköautoilijat ry  
Säkylän kunta  
Taipalsaaren kunta  
Taivalkosken kunta  
Taivassalon kunta  
Taksiliitto ry  
Tammelan kunta  
Tampereen kaupunki  
Teknologiateollisuus ry  
Tervolan kunta  
Tervon kunta  
Teuvan kunta  
Ti. Kosken kunta  
Tohmajärven kunta  
Toholammin kunta  
Toivakan kunta  
Tornion kaupunki  
Tornion satama  
Tulli  
Turun kaupunki - Åbo stad  
Turun satama  
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto  
Tuusniemen kunta  
Tuusulan kunta  
Tyrnävän kunta  
Työ- ja elinkeinoministeriö  
Ulkoministeriö  
Ulvilan kaupunki  
Urjalan kunta  
Utajärven kunta  
Utsjoen kunta  
Uudenmaan elinvoimakeskus  
Uudenmaan liitto  
Uuraisten kunta  
Uusikaupunki  
Vaalan kunta  
Vaasan kaupunki - Vasa stad  
Valkeakosken kaupunki

Valtioneuvoston kanslia  
Valtiovarainministeriö  
Vantaan kaupunki - Vanda stad  
Varkauden kaupunki  
Varsinais-Suomen liitto  
Vehmaan kunta  
Vesannon kunta  
Vesilahden kunta  
Vetelin kunta  
Vieremän kunta  
Vihdin kunta  
Viitasaaren kaupunki  
Vimpelin kunta  
Vireon Hydrogen Oy  
Virolahden kunta  
Virtain kaupunki  
VR Group  
Väylävirasto  
Vörå kommun - Vöyrin kunta  
Ylitornion kunta  
Ylivieskan kaupunki  
Ylöjärven kaupunki  
Ympäristöministeriö  
Ypäjän kunta  
Ähtärin kaupunki  
Äänekosken kaupunki

## Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta

Huomiot ehdotuksista koskien kolmansien maiden yritysten hankeosallistumista koskevaa riskienhallintaa

Huomiot kansallista turvallisuutta sekä häiriötilanteita koskevista ehdotuksista

Huomiot yksityisraiteita koskevista ehdotuksista

Huomiot tutkimusoikeussäätelystä ja muista väyläsuunnitteluun liittyvistä ehdotuksista

Huomiot salassa pidettävän tiedon luovuttamista koskevista ehdotuksista

Huomiot maantielosseja koskevista ehdotuksista

Muut huomiot

Vihavainen-Pitkänen Marjukka  
Liikenne- ja viestintäministeriö

Ovaska Eeva  
Liikenne- ja viestintäministeriö